

Силабус навчальної дисципліни
«Міжнародні конфлікти та гуманітарний чинник у світовій політиці»

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Освітньо-професійна програма Міжнародні відносини

Рік навчання: 4, Семестр: 8

Кількість кредитів: 150

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські, практичні

Назва курсу	«Міжнародні конфлікти та гуманітарний чинник у світовій політиці»
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/

Коротка анотація до курсу: Навчальна дисципліна «Міжнародні конфлікти та гуманітарний чинник у світовій політиці» є вибірковою дисципліною для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності СЗ Міжнародні відносини. Курс спрямований на формування комплексного розуміння природи сучасних міжнародних конфліктів, їх причин, динаміки розвитку, форм та механізмів ескалації й деескалації. Особливу увагу приділено гуманітарному виміру світової політики: ролі прав людини, міжнародного гуманітарного права, діяльності міжнародних організацій, гуманітарних інтервенцій, захисту цивільного населення та впливу збройних конфліктів на соціально-економічний розвиток держав. Дисципліна формує здатність аналізувати конфліктні ситуації, застосовувати інструменти міжнародного права та дипломатії, оцінювати гуманітарні ризики, прогнозувати сценарії трансформації конфліктів і шукати шляхи їх врегулювання з урахуванням норм міжнародного права, інтересів держав та впливу недержавних акторів.

Схема дисципліни:

№ з/п	Тема
Тема 1	Поняття, природа та типологія міжнародних конфліктів
Тема 2	Причини виникнення міжнародних конфліктів: політичні, економічні, етнічні, релігійні та цивілізаційні чинники
Тема 3	Ескалація та деескалація конфліктів: моделі, фази та прогностичні підходи
Тема 4	Міжнародне гуманітарне право як регулятор поведінки сторін у конфлікті
Тема 5	Правозахисний вимір міжнародних конфліктів: Женевські конвенції, протоколи, механізми ООН
Тема 6	Гуманітарні інтервенції, концепція «відповідальності за захист» (R2P), діяльність міжнародних організацій
Тема 7	Роль держав, недержавних акторів, МКЧХ та міжнародних гуманітарних місій

Тема 8	Україна в системі сучасних міжнародних конфліктів: уроки, виклики, гуманітарні наслідки
---------------	---

1. Формат курсу: очний та змішаний

2. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

- Здатність аналізувати природу та динаміку міжнародних конфліктів, визначати їх структурні та гуманітарні виміри;
- Здатність застосовувати норми міжнародного гуманітарного права, міжнародного публічного права та стандартів прав людини у контексті збройних конфліктів;
- Здатність оцінювати гуманітарні ризики, вплив конфліктів на цивільне населення та інфраструктуру, визначати потреби у гуманітарній допомозі;
- Здатність аналізувати діяльність міжнародних організацій, у тому числі ООН, МКЧХ, регіональних безпекових структур, у сфері врегулювання конфліктів;
- Здатність розробляти аналітичні документи, прогнози, політичні та юридичні рекомендації у сфері міжнародної безпеки та гуманітарної політики;
- Здатність оцінювати роль державних та недержавних акторів у конфліктних процесах і виробляти практичні підходи до їх врегулювання.

Результати навчання:

- Пояснювати природу, типи та закономірності розвитку міжнародних конфліктів;
- Аналізувати причини виникнення та механізми ескалації й деескалації збройних конфліктів;
- Знати норми міжнародного гуманітарного права та застосовувати їх при оцінці поведінки суб'єктів у конфліктах;
- Оцінювати гуманітарні наслідки збройних конфліктів, визначати інструменти захисту цивільного населення;
- Аналізувати практику міжнародних організацій, судів та трибуналів у сфері гуманітарного права;
- Використовувати аналітичні та прогностичні методи у дослідженні сучасних конфліктів;
- Підготувувати академічні та практикоорієнтовані матеріали - аналітичні довідки, політичні рекомендації, стратегічні меморандуми.

3. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	22
Семінарські заняття (практичні заняття)	18
Самостійна робота	108
Індивідуальна робота	2

Технічне й програмне забезпечення /обладнання. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу Internet), доступ до платформи MOODLE, та оргтехніку для комунікації з викладачем та підготовки (друку) рефератів, проектів та інших письмових робіт.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
10	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
2(3)	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Prometheus, YouControl Academy тощо.
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

6. Політика оцінювання

Сума балів за 100 бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції Факультету за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / екзамен - 50/50%
Семінарські заняття	На семінарських заняттях кожен студент з кожної теми виконує індивідуальні завдання. Рівень знань оцінюється наступним чином: « відмінно » – за умови, що здобувач вищої освіти дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, пропонує правильні рішення задач та вправ, демонструє знання матеріалу підручників, посібників,

	інструкцій, робить самостійні узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, відвідував лекційні заняття, має конспект лекцій чи підготував реферати з основних тем курсу; «добре» - коли здобувач вищої освіти володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формулюванні термінів, використанні правових категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується, самостійно виправляє помилки і знаходить правильні відповіді, відвідував лекційні заняття, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу; «задовільно» - коли здобувач вищої освіти дає правильні відповіді не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за відповідною темою та ступінь самостійності виконаних завдань; «незадовільно з можливістю повторного складання» - якщо студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій. Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне (перший і другий змістовний модулі) та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу (залікова робота).
Вимоги до самостійної роботи	За кожною темою курсу виконується самостійна робота, що передбачає систематизацію та узагальнення вивченого матеріалу за допомогою побудови схем–моделей та використання графічного і табличного методів. Завдання самостійної роботи мають бути виконані без сторонньої допомоги, творчо, плагіат категорично заборонений. Оцінюється якість та оригінальність наведених схем, моделей тощо. Самостійна робота повинна бути надіслана у впродовж 5 днів після семінарського заняття, на якому була розглянута відповідна тема курсу. Самостійна робота може бути максимально оцінена в 1 бал (за кожен тему).
Умови підсумкового контролю	Підсумкова (загальна) оцінка з курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних здобувачем вищої освіти за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне (перший і другий змістовний модулі) та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу (залікова робота).

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 252 с.
2. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Юридика, 2023. – 252 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/23474>; DOI: 10.32837/11300.23474.
3. Андрейченко С., Грушко М., Музика В. Міжнародне публічне право. Основні галузі та інститути : Навч.-метод. посіб. Київ : Фенікс, 2021. 292 с.

Допоміжна

1. Падалка М. Взаємодія міжнародного права з національною системою У. *Наукові записки. серія: право.* 2023. № 14. С. 268–272. URL: <https://pravo.cusu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/304/306>.
2. Кучур А. Національне та міжнародне право в умовах сьогодення. *Інтеграція теорії у практику: проблеми, пошуки, перспективи* : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф, м. Чернівці, 4 листоп. 2022 р. Чернівці, 2022. С. 171–173. URL: <http://surl.li/hmwisc>.
3. Оніщенко Н., Сунегін С. Міжнародне право і розвиток національної правової системи України: питання миробудівництва. *Grail of Science*. 2022. № 12-13. С. 117–126. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.29.04.2022.017>.
4. Мінченко А., Мазур А. Міжнародні нормативні акти як джерела регулювання

зовнішньоекономічних відносин та їх співвідношення з національним законодавством України. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 1. С. 64–68. URL: <http://www.pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/1/12.pdf>.

5. Шамсан Р. Т. Міжнародні неурядові організації і міжнародне право. *Юридичний вісник*. 2022. № 6. С. 145–152. URL: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i6.2277>.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. International Committee of the Red Cross (ICRC). URL: <https://www.icrc.org>
2. International Labour Organization (ILO). URL: <https://www.ilo.org>
3. European Court of Human Rights (ECHR). URL: <https://www.echr.coe.int>
4. Council of Europe. URL: <https://www.coe.int>
5. Harvard Law School Library - International Legal Studies. URL: <https://hls.harvard.edu/dept/ils/>
6. Amnesty International. URL: <https://www.amnesty.org>
7. Global Constitutionalism (Cambridge Core). URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/global-constitutionalism>
8. International Criminal Court (ICC). URL: <https://www.icc-cpi.int>
9. International Law Commission (ILC). URL: <https://legal.un.org/ilc>
10. International Organization for Migration (IOM). URL: <https://www.iom.int>
11. European Union Agency for Fundamental Rights (FRA). URL: <https://fra.europa.eu>
12. Human Rights Watch (HRW). URL: <https://www.hrw.org>
13. American Society of International Law (ASIL). URL: <https://www.asil.org>
14. International Court of Justice (ICJ). URL: <https://www.icj-cij.org>

Міжнародні видання

1. Acquisition of Territory in International Law: With a New Introduction by Marcelo G. Kohen. Manchester University Press, 2024. URL: <https://doi.org/10.7765/9781526183910>.
2. Orakhelashvili A. Akehurst's Modern Introduction to International Law. Taylor & Francis Group, 2022. 694 p. URL: <https://doi.org/10.4324/9781003162117>.
3. Glahn G. v., Taulbee J. L. Law among Nations: An Introduction to Public International Law. Taylor & Francis Group, 2022. 684 p. URL: <https://doi.org/10.4324/9781003184898>.
4. Decay of International Law: A Reappraisal of the Limits of Legal Imagination in International Affairs, with a New Introduction. Manchester University Press, 2024. URL: <https://doi.org/10.7765/9781526183842>.
5. Sukhanova D. Peculiarities of the legal system of the European Union and its relationship with international and national legal systems. *Legal Bulletin*. 2024. No. 1. P. 211–217. URL: <https://doi.org/10.32782/yuv.v1.2024.22>.